

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】 國中學生組 編號 4 號

papungadan

aicu a ljautjia kata pairan nu papungadang tua tjausipualjaljak a lumamad yini ka pazangal, ayatua ljiavavav anga a vincikan saka liavanga a kingljang a vecik niamadju, au tucu anga izuanga uta macaqu a semupu tua tja ungmi, makaya itjen a sipiliq ta tjaljananguaqan a ngadan, manasika aicu a pairang madjuludjulu nu papungadan. ljakua tjitjen a kacalisian liavaravac a tjakakudakudan, selapai a sepaiwan, ayatua maretjimaljimalji atja qiniladjan yiqinaljan, nupapungadan yinika kina kama katua cemekemekelj a penenetj ta ngadan, mavan a mamazangiljan katua mareka cemekemekelj a maljavar, nu sinikaljavar anga nu pinakasedjaljep anga mapuljat mana sipapungadan anga. napenakisumalji aravac aicua sipapungadanan na sepaiwan.

aicu a tjaivililj tja pacunai aicu a sepaiwan tuki namakuda sipapungadanan ta tjausipualjaljak a lumamad. izua masanmusalj a sipiliqan ta ngadan na sepaiwan, a sangasangasan malap a kemasi tua nasevalitan a ngadan, aicu a sepaiwan nu papungadan, teveljen a ngadan nua caucau katua ngadan nua umaq, pitjailikuzen a ngadan nua umaq, aicu a ngadan nua umaq sinipukeljang tua ljemita paljingan a tacemekeljan, makaya yitjen a kemeljang tu na ljayima qumaqan a aljak.

aicu a sepaiwan namakeljang anga a qiniladjan, yinikamakaya pavalitan a ngadan kata ngadan nua umaq. nupualjak ta mavana uri masanvusam yitjumaq, nu uqaljai a aljak papungadanan ta na vuvu a uqaljai a sini patalevak a ngadan, nu vavayan a aljak papungadanan ta na vuvu a vavayan a sini patalevak a ngadan. a sepaiwan tjara pasusu sakamaya taicu a sipapungadan.

a sipasanmusalj mavana vaquan a vinqac a ngadan, pacun tuazua kasipualjaljak tuki izua anemanema yi palingulj sa papungadani, ljakua yinika tjuruvu amaya a namayatucu a sipapungadanan.

pai aicu a ti Dripun a ngadan, kasipualjak mangtjengtjez a dripung tazua, pai papungadanan ta ti Dripun aya kaqivu a ramaljemaljen.

au aicu a ti gadu a ngadan, sinipualjak yi gadu, pai papungadanan ta ti gadu ayaza mareka ramaljemaljen.

aicua sepaiwan yizua palisi nu papunagadan, a sangasangasan nu papungadan yikamakaya mamav a ngadan kata kina kama marekavetjek. a sipasanmusalj aicu a qaqetitan yikamakaya papungadan tua na mamazangiljan a kaitjumaqan angata a ngadan.

命名

漢人父母要為新生兒取名沒甚麼困難，因為教育程度提高，加上有命相館可以幫忙算到大吉大利的名字，因此取名比較沒有問題。但是原住民取名字問題就多了，排灣族階級分明，名字不是新生兒父母或家人可以決定，是由部落頭目和家族一起討論產生，必須適合嬰兒的身分才可以，這對漢人來說應該是很稀奇的。

排灣族對新生的嬰兒取名字的方式：

第一是取自祖先流傳之名，排灣族命名的原則是「家屋連名制」，即族名後面加上自己的家屋名，每戶都有自己的家屋名，家屋名是世襲的，是每戶人家的表徵，可以清楚辨識每家的孩子更是階級身分的代表，不可以隨意更換的。

第二是新創之名，即依嬰兒出生當時所發生的事件來命名，這種命名方式不多。排灣族命名的時候也有禁忌，不可以和父母親或兄姊取同樣的名字。平民不得以頭目家系流傳的名字為其子命名。